Lausunto
9.11.2020

Verojaosto
Valtionvarainvaliokunta
Eduskunta

HE 167/2020 energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta

YTP kannattaa sähköveroluokan II veron alentamista EU:n vähimmäistasolle. YTP pitää kuitenkin tärkeänä, että osana teollisuuden sähköverotuksen uudistamista korjataan kierrätysteollisuuden epätasa-arvoinen verokohtelu. **Muusta teollisuudesta poiketen kierrätysteollisuus on suurelta osin ylemmän sähköveroluokka I:n piirissä.**

Tämä tarkoittaa, että keskenään samankaltaisia toimintoja, joissa tuotetaan samankaltaisia teollisuuden välituotteita tai tuotteita, kohdellaan verotuksessa eritavoin sen perusteella, käytetäänkö prosessissa uusiutumattomia luonnonvaroja vai jätteeksi luokiteltua materiaalia. Kiertotalouden toteutumisen kannalta on keskeistä, että jätteenä kerättyjen materiaalien käsittely ja jalostaminen uusioraaka-aineeksi on kaupallisesti kannattavaa ja että näin tuotetut uusiomateriaalit pystyvät kilpailemaan neitseellisten materiaalien kanssa sekä laadultaan että hinnaltaan.

Erilainen verokohtelu vääristää hintakilpailua fossiilisten ja uusioraaka-aineiden välillä. Uusiomateriaalien kysynnän vahvistaminen on avainasemassa kiertotalouden edistämisessä ja myös ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys teollisuuden sähköveron alentamiseksi, niin kannatettava kuin se onkin, **heikentää uusioraaka-aineiden asemaa** entisestään.

Erilainen verokohtelu johtuu siitä, että uusioraaka-aineiden teollinen valmistaminen luokitellaan toimialaluokkaan E (Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito), eikä sähköveroluokkaan II oikeutettuun toimialaluokkaan C (Teollisuus). Toimialaluokitus on vuodelta 2008 eikä se ota huomioon teollisuuden rakenteessa, kiertotaloudessa tai resurssitehokkuudessa tapahtunutta kehitystä. **Uusioraaka-aineen valmistusta ei ole katsottu teollisuudeksi, sillä sen pääasiallisena tarkoituksena on pidetty *jätteen käsittelyä*. Näkemys on kiertotalouden myötä vanhentunut, sillä uusioraaka-aineiden valmistuksen pääasiallinen tarkoitus on *palauttaa materiaali hyödynnettäväksi***.

Ongelma on syntynyt 1.1.2017 voimaan tulleen sähköverolain muutoksen myötä. Tuolloin teollisuuden määritelmä muutettiin Tilastokeskuksen vuoden 2008 toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaiseksi, ja ko. laissa teollisuudella tarkoitetaan TOL 2008 mukaisia pääluokkia C (Teollisuus) ja B (Kaivostoiminta ja louhinta). Vaikka kierrätysteollisuuden prosessiin sisältyisi mekaanista tai kemiallista materiaalin muuntamista, se luokitellaan luokkaan E (Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito) pääasialliseksi tarkoitukseksi katsotun jätteen käsittelyn vuoksi.

Tullin valmisteverotuksen energiaveroryhmä tulkitsi vuonna 2014 toisin: kierrätystoiminta katsottiin kuuluvaksi sähköveroluokkaan II, kun siinä murskataan tai vastaavasti käsitellään raaka-ainetta teollisuudelle toimitettavaksi. Romun purkaminen ja lajittelu katsottiin kuuluvan sähköveroluokkaan I.

Nykyinen kierrätysteollisuutta koskeva epäkohta olisi korjattavissa rinnastamalla se toimialaluokituksessa muuhun teollisuuteen. Toimialaluokan E alaluokassa 38320 on tällä hetkellä mm. seuraavia toimintoja, joita tulisi kohdella muun teollisen toiminnan kanssa tasaveroisesti: metallijätteen, ml. autot, laivat ja junanvaunut, paloittelu ja murskaus, muut mekaaniset käsittelymenetelmät kuten leikkaaminen ja puristaminen ja metallien talteenotto akuista tai valokuvajätteistä. Samoin teollisuuteen kuuluvaksi tulee katsoa kumin talteenotto esim. käytetyistä renkaista uusioraaka-aineen valmistusta varten, muovien pelletointi uusioraaka-aineen tuottamiseksi, muovi- tai kumijätteen käsittely rakeiksi (puhdistaminen, sulattaminen, hiertäminen), lasin murskaus, puhdistus ja lajittelu, muiden jätteiden, kuten purkujätteiden, murskaus, puhdistus ja lajittelu uusioraaka-aineen tuottamista varten, käytettyjen paistoöljyjen ja -rasvojen jalostaminen uusioraaka-aineiksi sekä muun ruoka-, juoma- ja tupakkajätteen ja jäämien jalostaminen uusioraaka-aineiksi.

Tämänhetkinen luokittelu johtaa esimerkiksi tilanteeseen, jossa muovigranulaattien valmistaminen fossiilisesta öljystä katsotaan teollisuudeksi, mutta vastaavien granulaattien valmistaminen käytetyistä muovipakkauksista ei. Käytännössä niitä voidaan käyttää samojen muovituotteiden valmistukseen.

Yllä olevan perusteella Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP esittää kierrätysteollisuuden energiaverotuksen korjaamista siten, että **kierrätysteollisuus (lajiteltujen materiaalien kierrätys eli toimialaluokka 38320) siirretään osittain tai kokonaan sähköveroluokkaan II.**

YMPÄRISTÖTEOLLISUUS JA -PALVELUT YTP

Otto Lehtipuu
toimitusjohtaja